



Päiväys
4.6.2024

Diaarinumero
238/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

4.6.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **11.6.2024**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 4.6.2024 nro 741/2024, valitus ympäristölupa-asiassa, alumiinitölkkitehtaan ympäristöluvan tarkistaminen ja muuttaminen, Mäntsälä.

Valittaja ja luvan hakija

Ball Beverage Packaging Mäntsälä Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **4.6.2024 – 11.7.2024**.

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusajka päättyy **11.7.2024**.



04.06.2024

Dnro 238/03.04.04.04.19/2023

Asia Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittaja ja luvan hakija

Ball Beverage Packaging Mäntsälä Oy

Päätös, josta valitetaan

Etelä-Suomen aluehallintovirasto 18.1.2023 nro 12/2023

Asian aikaisemmat vaiheet

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 7.12.2012 myöntänyt Mäntsälässä toimintansa aloittavalle Rexam Beverage Can Mäntsälä Oy:n (nykyisin Ball Beverage Packaging Mäntsälä Oy) juomatölkkitehtaalle ympäristöluvan nro 204/2012/1.

Toiminnalle on asetettu lupamääräykset 1–41, joista lupamääräykset 6, 14, 17 ja 34 kuuluvat seuraavasti:

Päästöt ilmaan

6. Tölkkien pinnoitus- ja kuivausprosesseista VOC-pitoiset päästöt on käsiteltävä hakemuksen mukaisesti jälkipolttimessa ennen ulkoilmaan johtamista. Päästöraja-arvo prosessista muodostuville haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästölle eli VOC-päästölle jälkipolttimen jälkeen on 50 milligrammaa normaalikuutiometrissä laskettuna orgaanisena kokonaishiilenä eli 50 mg C/Nm³.

Päästöt vesistöön ja viemäriin

14. Tehtaalta jätevesiviemäriin johdettava jätevesi ei saa aiheuttaa haittaa tai vaaraa viemäriverkostolle tai verkoston varrella oleville kiinteistöille, pumppaamoille eikä kunnallisen jätevedenpuhdistamon toiminnalle eikä vaikeuttaa puhdistamon jätevesilietteen jatkokäsittelyä.

Jätevesiviemäriin johdettavat prosessivedet tulee esikäsitellä ennen viemäriin johtamista niin, että ne täyttävät 1.11.2012 toiminnanharjoittajan ja Mäntsälän Veden keskinäisessä sopimuksessa jätevedelle asetut vaatimukset. Viemäriin johdettavan esikäsitellyn jäteveden haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuus tehtaalta lähtevässä vedessä saa olla korkeintaan 3 mg/l. Viemärilaitokselle on välittömästi ilmoitettava merkittävistä poikkeustilanteista ja pyrittävä sopimaan toimintatavoista, miten menetellään, mikäli jätevesi on laadultaan tai määrältään normaalista poikkeavaa. Viemäri tulee voida tarvittaessa sulkea ja jätevesien pääsy kunnalliseen viemäriin estää.

17. Hulevedet asfaltoiduilta piha-alueilta tulee johtaa hallitusti ympärysojiin niin, etteivät huippuvirtaamat aiheuta alapuolisissa ojissa haitallista eroosiota. Tarvittaessa yksittäiset sadevesikaivot voidaan sulkea tai peittää. Tuotteiden lastausalueelta ja kemikaalien käsittelyalueelta kertyvät hulevedet on ohjattava erillisten suljettavien tarkastus- ja öljynerotuskaivojen kautta. Jäähdytysvesien johtaminen sadevesien joukkoon on kielletty.

Kaikki kiinteistöllä olevat sadevesi-, tarkastus- ja öljynerotuskaivot on puhdistettava ja tyhjennettävä säännöllisin välein niihin kertyneistä lietteistä ja öljystä. Toimenpiteet on kirjattava huoltokirjanpitoon. Kirjanpito on pystyttävä pyydettäessä esittämään valvontaviranomaisille. Kaivoista kertyvät puhdistusjätteet on toimitettava jätteen laadun edellyttämään asianmukaiseen käsittelyyn. Tyhjennykset ja käsittelyn saavat suorittaa vain ko. toimintaan luvan saaneet yritykset. Jätteen kuljettajien tulee olla rekisteröityjä ympäristönsuojelun tietojärjestelmään.

Tarkkailu

34. Prosessijätevesien valvonta ja tarkkailu voidaan tehdä Mäntsälän Veden kanssa tehtävän teollisuusjätevesisopimuksen vaatimusten edellyttämällä tavalla. Tarkkailuun tulee sisällyttää lisäksi haihtuvat orgaaniset liuottimet (VOC). Liuotinmääritys tehdään muista määrityksistä poiketen kertanäytteestä. Mikäli tehtaalla on käytössä aineita, jotka sisältävät valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) liitteen A luetteloon kuuluvia kemikaaleja, on edellä olevien tarkkailtavien parametrien lisäksi tarkkailuun sisällytettävä em. luettelossa mainitut yksittäiset kemikaalit. Tulokset tulee ilmoittaa sekä pitoisuutena (mg/l) että mitatun virtaaman mukaan laskettuna kuormituksena g/d, kg/a.

Tuotantotoiminnan ja jätevesien käsittelylaitoksen toiminnan vakiinnuttua kunnalliseen jätevesiviemäriin johdettavan veden myrkyllisyys on tutkittava toksisuustestien avulla. Mikäli tehtaalla käytettävien vaarallisten kemikaalien käyttömäärät merkittävästi lisääntyvät tai käyttöön otetaan uusia ympäristölle tai terveydelle haitallisia tai vaarallisia kemikaaleja, testit tulee uusua.

Jätevesien tarkkailutulokset tulee toimittaa niiden valmistuttua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle, Mäntsälän kunnan ympäristö- ja terveydensuojeluviranomaiselle sekä Mäntsälän Vedelle. Jos teollisuusjätevesisopimuksen mukaista tarkkailuohjelmaa muutetaan, muutoksista on ilmoitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja

ympäristökeskukselle ja Mäntsälän kunnan ympäristö- ja terveysuojeluviranomaiselle.

Valituksenalainen päätös

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 18.1.2023 tarkistanut Ball Beverage Packaging Mäntsälä Oy:n Mäntsälän alumiinitölkkitehtaan ympäristöluvan nro 204/2012/1 vastaamaan toimialan parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) vaatimuksia.

Ympäristölupaan on lisätty lupamääräykset 35a ja 42, poistettu lupamääräys 4 ja muutettu lupamääräyksiä 6, 7, 8, 13, 14, 24, 32, 34 ja 37. Muilta osin on noudatettava ympäristölupaa nro 204/2012/1.

Lupamääräykset 6, 14 ja 34 kuuluvat seuraavasti:

6. Tölkkien pinnoitus- ja kuivausprosesseista VOC-pitoiset päästöt on käsiteltävä hakemuksen mukaisesti jälkipolttimessa ennen ulkoilmaan johtamista. Päästöraja-arvo prosessista muodostuville haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöille eli VOC-päästöille jälkipolttimen jälkeen on 20 mg C/Nm³.

Jälkipolttimelta ilmaan johdettavan poistokaasun typenoksidipitoisuus (NO₂:na) ei 10.12.2024 alkaen saa ylittää päästöraja-arvoa 130 mg/Nm³.

Päästöraja-arvoja katsotaan noudatetun, jos kolmen vähintään 30 minuuttia kestävä peräkkäisen mittauksen keskiarvo ei ylitä päästöraja-arvoa kuivassa kaasussa ilman happipitoisuuden korjausta. Päästöraja-arvot eivät ole voimassa prosessin käynnistys- tai pysäytystilanteissa eivätkä muissakaan valvontaviranomaisen hyväksymissä OTNOC-tilanteissa.

14. Tehtaalta jätevesiviemäriin johdettava jätevesi ei saa aiheuttaa haittaa tai vaaraa viemäriverkostolle tai verkoston varrella oleville kiinteistöille, pumppaamoille eikä kunnallisen jätevedenpuhdistamon toiminnalle eikä vaikeuttaa puhdistamon jätevesilietteen jatkokäsittelyä.

Jätevesiviemäriin johdettavat prosessivedet tulee esikäsitellä ennen viemäriin johtamista ja niiden johtamiselle on oltava teollisuusjätevesisopimus. Viemäriin johdettavan esikäsitellyn jäteveden haihtuvien orgaanisten yhdisteiden pitoisuus saa olla korkeintaan 3 mg/l ja 10.12.2024 alkaen halogenoitujen orgaanisten yhdisteiden (AOX) pitoisuus korkeintaan 0,4 mg/l ja fluoridin (F⁻) pitoisuus korkeintaan 20 mg/l. Viemärlaitokselle on välittömästi ilmoitettava merkittävistä poikkeustilanteista ja pyrittävä sopimaan toimintatavoista, miten menetellään, mikäli jätevesi on laadultaan tai määrältään normaalista poikkeavaa. Viemäri tulee voida tarvittaessa sulkea ja jätevesien pääsy kunnalliseen viemäriin estää.

Pitoisuusraja-arvoja katsotaan noudatetun, jos kalenterivuoden aikana tarkkailusuunnitelman mukaisista vuorokauden mittaisista kokoomanäytteistä vähintään 80 % alittaa raja-arvon, eikä yksikään kokoomanäyte ylitä raja-

arvoa yli 100 %:lla. Pitoisuusraja-arvon ylittävästä mittaustuloksesta voidaan vähentää mittausepävarmuus (kuitenkin enintään 25 %).

Kokonaiskuormituksen ja reduktion laskennassa käytetään mitattuja pitoisuuksia. Pitoisuusraja-arvoina asetetut raja-arvot koskevat normaalia toimintaa. Raja-arvon saavuttamisen tarkastelussa ei oteta huomioon muiden kuin normaalien toimintaolosuhteiden (OTNOC) aikaisia päästöjä, jotka ovat valvontaviranomaisen hyväksymiä.

34. Toiminnan päästöjä vesihuoltolaitoksen viemäriin on tarkkailtava seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- Virtaamapainotteisesta 24 tunnin kokoomanäytteestä on kerran kuukaudessa tutkittava vähintään halogenoidut orgaaniset yhdisteet (AOX) ja fluoridi (F⁻) sekä kertanäytteestä haihtuvat orgaaniset liuottimet (VOC). Lisäksi tarkkailuun on sisällytettävä teollisuusjätevesisopimuksen mukainen tarkkailu. Ympäristöluvan vaatiman tarkkailun tiheyttä voidaan valvontaviranomaisen päätöksellä harventaa yhteen kertaan kolmessa kuukaudessa, jos päästöjen osoitetaan olevan vakaita.
- Mikäli tehtaalla on käytössä aineita, jotka sisältävät valtioneuvoston asetuksen (1022/2006) liitteen A luetteloon kuuluvia kemikaaleja, on edellä olevien tarkkailtavien parametrien lisäksi tarkkailuun sisällytettävä em. luettelossa mainitut yksittäiset kemikaalit.
- Tuotantotoiminnan ja jätevesien käsittelylaitoksen toiminnan vakiinnuttua kunnalliseen jätevesiviemäriin johdettavan veden myrkyllisyys on tutkittava toksisuustestien avulla. Mikäli tehtaalla käytettävien vaarallisten kemikaalien käyttömäärät merkittävästi lisääntyvät tai käyttöön otetaan uusia ympäristölle tai terveydelle haitallisia tai vaarallisia kemikaaleja, testit tulee uusua.

Jätevesien tarkkailutulokset tulee toimittaa niiden valmistuttua valvontaviranomaiselle ja vesihuoltolaitokselle. Jos teollisuusjätevesisopimuksen mukaista tarkkailuohjelmaa muutetaan, muutoksista on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.

Aluehallintoviraston päätöksen perusteluja

Lupamääräysten yleisiä perusteluja

Hakija on esittänyt lupamääräystä 17 muutettavaksi siten, että öljynerotuskaivoja koskevaa vaatimusta kevennetään. Aluehallintovirasto ei ole hyväksynyt muutosesitystä, koska määräys on tarpeellinen ympäristön, erityisesti maaperän ja pohjaveden sekä pintavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi. Öljynerotuskaivo on tarpeen kemikaalien ja jätteiden purku- ja lastausalueilta mahdollisten kemikaalien ja ajoneuvojen vuototilanteiden varalta. Hakijan on keskusteltava valvontaviranomaisen kanssa kohtuullisesta aikataulusta saattaa toiminta määräyksen mukaiseen tilaan.

Lupamääräysten yksilöityjä perusteluja

6. Määräys kanavoitujen poistokaasujen VOC-päästöjen raja-arvosta on muutettu vastaamaan päätelmän BAT 27 taulukossa 24 annettua päästötasoa hakijan esityksen mukaisesti. Raja-arvo on asetettu päästötason ylärajalle, koska kyseessä on olemassa oleva toiminta, jonka nykyinen päästöraja-arvo kiristyy merkittävästi.

14. Määräystä on muutettu lisäämällä AOX:n ja fluoridin pitoisuudelle raja-arvo BAT-päätelmän 21 taulukon 6 perusteella. Fluoridille päästötaso on asetettu teollisuusjätevesisopimusta vastaavalle tasolle (20 mg/l), joka on hieman päätelmien päästötason ylärajaa (25 mg/l) matalampi.

Määräykseen on myös selvennetty teollisuusjätevesisopimuksen roolia poistamalla viittaus vanhentuneeseen teollisuusjätevesisopimukseen. Noudattamalla asetettujen päästöraja-arvojen lisäksi teollisuusjätevesisopimuksen muita vaatimuksia, voidaan varmistaa, ettei jätevesistä aiheudu haittaa viemäriverkostolle tai puhdistamolle. Laitoksella on käytössä jätevesien esikäsitteily, joka on päätelmän BAT 21 mukainen.

34. Määräykseen on lisätty päätelmän BAT 12 mukaiset tarkkailuvaatimukset. Tarkkailua koskevat vaatimukset on asetettu tulemaan voimaan heti toiminnanharjoittajan selvilläolovelvollisuuden johdosta. Ne ovat osittain päällekkäisiä teollisuusjätevesisopimuksen tarkkailun kanssa. Koska AOX-tarkkailua ei aiemmin ole ollut, on määräyksellä mahdollistettu myöhemmässä vaiheessa päätelmien mukainen tarkkailun harventaminen valvontaviranomaisen päätöksellä.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Ball Beverage Packaging Mäntsälä Oy on vaatinut aluehallintoviraston päätöksen lupamääräysten 6, 14, 17 ja 34 muuttamista seuraavasti:

Lupamääräys 6

Valittaja on vaatinut lupamääräyksen 6 muuttamista siten, että prosessista muodostuville haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöille asetettua raja-arvoa on noudatettava vasta 10.12.2024 alkaen.

Valittaja on perustellut vaatimustaan sillä, että lupapäätös nyky muodossaan velvoittaisi sitä noudattamaan tiukentunutta päästöraja-arvoa ilman siirtymäaikaa. Uudet raja-arvot voidaan asettaa tulemaan voimaan neljän vuoden kuluessa päätelmien julkaisemisesta ympäristönsuojelulain 81 §:n 2 momentin mukaisesti, joten olisi kohtuutonta vaatia muutosta ilman neljän vuoden siirtymäaikaa. Lupapäätöksen muissa uusissa tai BAT-päätelmien julkaisun myötä tarkistetuissa kohdissa toiminnanharjoittajalle on annettu siirtymäaika (10.12.2024), jonka puitteissa lupamääräyksissä annetut ehdot on täytettävä. Siirtymäaika on annettu typenoksidien (lupamääräys 6), laitoksen hajapäästöjen (lupamääräys 8) ja jätevesiviemäriin johdettujen jätevesien (lupamääräys 14) osalta.

Lupamääräys 14

Valittaja on vaatinut lupamääräyksen 14 muuttamista siten, että fluoridin raja-arvoksi asetetaan 25 mg/l BAT-päätelmien päästötason ylärajan mukaisesti. Lisäksi valittaja on vaatinut, että lupamääräyksen 14 kolmannen kappaleen ensimmäistä virkettä muutetaan seuraavasti: Halogenoitujen orgaanisten yhdisteiden (AOX), haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC) ja fluoridin (F⁻) pitoisuusraja-arvoja katsotaan noudatetun, jos kalenterivuoden aikana tarkkailusuunnitelman mukaisista vuorokauden mittaisista kokoomanäytteistä vähintään 80 % alittaa raja-arvon, eikä yksikään kokoomanäyte ylitä raja-arvoa yli 100 %:lla.

Valittaja on perustellut raja-arvon muuttamista koskevaa vaatimustaan sillä, että valituksenalaisessa päätöksessä asetettu raja-arvo 20 mg/l rajoittaisi perusteettomasti valittajan ja teollisuusjätevesien vastaanotosta vastaavan tahon mahdollisuutta keskinäisesti sopia fluoridin raja-arvon nostosta BAT-päätelmien puitteissa. Valittaja on alustavasti neuvotellut fluoridin raja-arvon muutoksesta teollisuusjätevesien vastaanotosta vastaavan tahon kanssa ja valittajan esittämä raja-arvon muutos sopii kyseiselle taholle.

Valittaja on perustellut vaatimaansa lupamääräyksen 14 kolmannen kappaleen ensimmäisen virkkeen tarkentamisen tarvetta sillä, että lupakierroksella on tarkoitus tarkastella ja määrätä ainoastaan BAT-päätelmien piiriin kuuluvista aiheista.

Lupamääräys 17

Valittaja on vaatinut aluehallintoviraston päätöksen muuttamista siltä osin, kuin aluehallintovirasto ei ole hyväksynyt lupamääräyksen 17 muutoshakemusta. Valittaja on vaatinut lupamääräyksen 17 muuttamista öljynerotuskaivoja koskevan vaatimuksen osalta siten, että se koskee vain kemikaalien ja ympäristölle vaarallisten aineiden lastaus- ja purkualueita eikä ylipäätään tuotteiden lastaus- ja purkualueita, kuten kiinteiden materiaalien lastaus- ja purkualueita.

Valittaja on perustellut vaatimustaan muun ohella seuraavasti.

Ball Beverage Packaging Mäntsälä Oy esitti hakemuksessa lupamääräystä 17 muutettavaksi siten, että nykyinen kiinteistön pohjoisivulla rekkujen lastauslaiturilla sijaitseva öljynerotuskaivo on riittävä. Purku- ja lastauspisteitä on useita, eikä öljynerotuskaivon lisäys jokaiseen pisteeseen ole tarkoituksenmukaista. Alueella on muun muassa rekkujen lastauslaituri, jätteiden lastauspaikka sekä kemikaalien, lakkojen ja tankkiautojen lastauspaikat.

Valittaja on sitoutunut lisäämään vuosien 2023–2024 aikana vaarallisten kemikaalien lastaus- ja purkualueen tehtaan lounais- ja eteläsivulta uuden öljynerotusjärjestelmän piiriin, jolloin riski ympäristön, maaperän, pohjavesien ja pintavesien pilaantumiselle pienenee merkittävästi. Uusi

öljynerotusjärjestelmä ja käytössä olevat kontrollitoimenpiteet vähentävät ajoneuvon hajoamisesta tai kemikaalivuodosta aiheutuvaa riskiä ympäristölle.

Tehtaalle saapuvia ja tehtaalta lähteviä kiinteitä raaka-aineita (esimerkiksi alumiini), pakkausmateriaaleja (esimerkiksi kuormalavoja) ja jätteitä (esimerkiksi pahvi- ja muovipuristimet) lastataan ja puretaan kahdella alueella. Lupapäätöksen toteuttaminen täydessä mittakaavassa koko kiinteiden raaka-aineiden, materiaalien ja jätteiden purku- ja lastausalueen kattavalla öljynerotusjärjestelmällä vaatisi kohtuuttoman suuria investointeja jo toteutettavaksi päätettyjen investointien lisäksi. Lisäinvestoinnista saatava hyöty olisi minimaalinen, sillä tehdasalueella lastattavat tai purettavat vaaraluokittelemattomat tuotteet eivät aiheuta pilaantumis- tai turvallisuusriskiä ympäristölle.

Kiinteiden raaka-aineiden, materiaalien ja jätteiden purku- ja lastausalueella suoritettavat purku- ja lastaustapahtumat ovat lyhytkestoisia, ja niissä on aina mukana tehtaan henkilökuntaa, joten ajoneuvon aiheuttama vuoto havaittaisiin välittömästi. Ball Beverage Packaging Mäntsälä Oy on säännöllisesti järjestänyt koko henkilöstölle vuoto- ja poikkeustilannekoulutuksia, joissa on harjoiteltu toimintaa vuoto- ja onnettomuustilanteissa. Säännöllisen harjoittelun ja tehdasalueella laajasti saatavilla olevan vuodontorjuntavälineistön avulla voidaan varmistua, että tarvittavat toimet pystytään suorittamaan ennen kuin esimerkiksi ajoneuvon rikkoutumisesta aiheutunut vuoto aiheuttaa vaaraa ympäristölle.

Lupamääräys 34

Valittaja on vaatinut, että lupamääräyksessä 34 olevan luettelon ensimmäinen kohta muutetaan seuraavasti: Virtaamapainotteisesta 24 tunnin kokoomanäytteestä on kerran kuukaudessa tutkittava vähintään halogenoidut orgaaniset yhdisteet (AOX) ja fluoridi (F⁻) sekä kertainäytteestä haihtuvat orgaaniset liuottimet (VOC). Tarkkailun tiheyttä voidaan valvontaviranomaisen päätöksellä harventaa yhteen kertaan kolmessa kuukaudessa, jos päästöjen osoitetaan olevan vakaita. Lisäksi tarkkailuun on sisällytettävä teollisuusjätevesisopimuksen mukainen tarkkailu, jonka tiheys on määritetty teollisuusjätevesisopimuksessa.

Valittajan esittämien vaatimuksen perusteluiden mukaan lupamääräyksestä on käytävä selkeästi ilmi, että valvontaviranomainen vastaa BAT-päätelmien komponenttien seurantatiheydestä, koska lupakierroksella on tarkoitus määrätä ainoastaan BAT-päätelmien piiriin kuuluvista aiheista. Teollisuusjätevesisopimuksen vaatimasta tarkkailusta sovitaan valittajan ja teollisuusjätevesien vastaanotosta vastaavan tahon välillä.

Tehtaan prosessit ja jätevesilaitoksen toiminta ovat kymmenen vuoden aikana olleet vakaita, joten muutosvaatimus on perusteltu ja kohtuullinen sekä operatiivisesta että taloudellisesta näkökulmasta. Muutoksesta ei aiheudu riskiä ympäristölle, sillä lupamääräyksessä veloitetaan joka tapauksessa ilmoittamaan teollisuusjätevesisopimuksen mukaisen tarkkailuohjelman muutoksista valvontaviranomaiselle.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Hallinto-oikeus on tiedottanut valituksesta julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Mäntsälän kunnassa.

Etelä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen (jäljempänä ELY-keskus) ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Mäntsälän kunnalle, Mäntsälän kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille sekä Nivos Vesi ja Lämpö Oy:lle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on viitannut päätökseensä ja sen perusteluihin sekä todennut lausuntonaan seuraavaa:

Aluehallintoviraston päätös tiukentaa jälkipolttimen VOC-päästön raja-arvoa ilman siirtymäaikaa perustuu hakijan esitykseen. Hakemuksessa on esitetty kyseisen päästöraja-arvon muuttamista eikä esityksessä ole pyydetty siirtymäaikaa. Mikäli hallinto-oikeus katsoo, että kyse on hakemuksessa esitettyyn liittyvästä aluehallintoviraston tulkintavirheestä, aluehallintovirasto ei vastusta ympäristönsuojelulain 81 §:n 2 momentin mukaisen siirtymäajan asettamista. Määräyksen muotoilussa on tällöin huolehdittava nykyisen raja-arvon asettamisesta siirtymäajalle.

Aluehallintovirasto on hylännyt hakijan esityksen lupamääräyksen 17 muuttamiseksi, koska hakemuksessa ja sen täydennyksessä esitettyjen tietojen perusteella hakijan esittämä järjestely (öljynerotuskaivo ainoastaan pohjoispuolen lastausalueella) ei ole ollut riittävä estämään päästöjä ympäristöön laitosalueen kemikaalien ja jätteiden lastaus- ja purkualueilta. Valittaja on esittänyt hallinto-oikeudelle järjestelyn, jossa myös tehdasrakennuksen lounaispuolen kemikaalien ja jätteiden lastaus- ja purkualueiden hulevesiviemäri varustetaan öljynerotuskaivolla. Hallinto-oikeudelle tehty muutosesitys vastaa näin ollen aluehallintoviraston päätöksen perusteluja.

Uudenmaan ELY-keskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on esittänyt vastineenaan seuraavaa:

Lupamääräys 6

Ball Beverage Packaging Mäntsälä Oy ei ole ilmoittanut luvan tarkistamista koskevassa hakemuksessa noudattavansa tehtaan jälkipolttimen poistokaasujen VOC-päästön osalta BAT-päästötasoon perustuvaa päästöraja-arvoa aikaisemmin kuin neljän vuoden kuluttua STS BAT-päätelmien julkaisusta. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräystä 6 tulisi muuttaa siten, että määräyksessä määrätään noudattamaan BAT-päästötasoon perustuvaa jälkipolttimen VOC-päästöjen raja-arvoa (20 mg C/Nm³) aikaisintaan neljän vuoden kuluttua STS BAT-päätelmien julkaisusta. STS BAT-päätelmät julkaistiin 9.12.2020.

Lupamääräykset 14 ja 34

Muut valituksenalaisessa päätöksessä asetetut BAT-päästötasoihin perustuvat raja-arvot kuin fluoridipitoisuuden raja-arvo on annettu päästötasojen ylärajojen mukaisesti. Lähtökohtaisesti olemassa olevissa laitoksissa päästötasojen ylärajat takaavat riittävän ympäristönsuojelullisen tason, eivätkä päästöt aiheuta ympäristön pilaantumisen riskiä.

Toiminnanharjoittaja on valituksessaan ja ELY-keskuksen 4.5.2023 pitämällä Mäntsälän alumiinitölkkitehtaan määräaikaistarkastuksella esittänyt, että teollisuusjätevesisopimusta tullaan päivittämään siten, että jätevesien fluoridipitoisuuden raja-arvo muutetaan pitoisuudesta 20 mg/l pitoisuuteen 25 mg/l.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräystä 14 voidaan muuttaa siten, että jäteveden fluoridipitoisuuden raja-arvo asetetaan päästötasojen ylärajan (25 mg/l) mukaiseksi. Lisäksi valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksiä 14 (raja-arvojen noudattaminen) ja 34 voidaan muuttaa valituksessa esitetyllä tavalla. Ympäristölupapäätöksessä ei tulisi määrätä sitä, milloin teollisuusjätevesisopimuksen mukaisia raja-arvoja katsotaan noudatetun tai kuinka usein teollisuusjätevesisopimuksen mukaista tarkkailua tulee tehdä.

Mäntsälän kunta ja Mäntsälän kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaiset ovat ilmoittaneet, että ne eivät anna vastineita asiassa.

Valittaja on antanut vastaselityksen, jossa se on todennut yhtyvänsä ELY-keskuksen vastineessaan antamaan näkemykseen ja toivonut, että hallinto-oikeus ottaa ELY-keskuksen puoltavan näkemyksen huomioon ratkaisua antaessaan. Aluehallintoviraston lausuntoon liittyen valittaja on todennut olleensa siinä käsityksessä, että luvan tarkistamista koskevassa hakemuksessa ei erikseen tarvitse pyytää siirtymäaikojen noudattamista. Tämän vuoksi sitä ei ole alkuperäiseen hakemukseen sisällytetty. Valittaja on toivonut, että hallinto-oikeus ottaa huomioon sen, ettei aluehallintovirasto vastusta siirtymäajan asettamista. Jos hallinto-oikeus ratkaisussaan päätyy muuttamaan päätöstä ja myöntää neljän vuoden siirtymäajan STS BAT-päätelmien julkaisusta, valittaja on siirtymäaikana sitoutunut noudattamaan nykyisin voimassa olevaa VOC-päästöjen raja-arvoa (50 mg C/Nm³).

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus valituksen enemmälti hyläten muuttaa aluehallintoviraston päätöksen lupamääräyksen 6 ensimmäistä kappaletta seuraavasti (*muutokset kursivilla*):

6. Tölkkien pinnoitus- ja kuivausprosesseista VOC-pitoiset päästöt on käsiteltävä hakemuksen mukaisesti jälkipolttimessa ennen ulkoilmaan johtamista. Päästöraja-arvo prosessista muodostuville haihtuvien orgaanisten

yhdisteiden päästöille eli VOC-päästölle jälkipolttimen jälkeen on 50 mg C/Nm^3 ja 10.12.2024 alkaen 20 mg C/Nm^3 .

Perustelut

Sovellettavat oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin 1, 2 ja 6 kohtien mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset: 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista; 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä; 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa.

Ympäristönsuojelulain 53 §:n 4, 7, 8, 9, 10 ja 12 kohtien mukaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan sisältöä arvioitaessa on otettava huomioon: 4) päästöjen laatu, määrä ja vaikutus; 7) toiminnan riskien ja onnettomuusvaarojen ennalta ehkäiseminen sekä onnettomuuksien seurausten ehkäiseminen; 8) parhaan käyttökelpoisen tekniikan käyttöönottoon vaadittava aika ja toiminnan suunnitellun aloittamisajankohdan merkitys sekä päästöjen ehkäisemisen ja rajoittamisen kustannukset ja hyödyt; 9) vaikutukset ympäristöön; 10) teollisessa mittakaavassa käytössä olevat tuotantomenetelmät ja menetelmät päästöjen hallitsemiseksi; 12) Euroopan komission ja kansainvälisten toimielinten julkaisemat tiedot parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta.

Ympäristönsuojelulain 75 §:n 1 momentin mukaan direktiivilaitoksen päästöraja-arvojen, tarkkailun ja muiden lupamääräysten on parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimuksen toteuttamiseksi perustuttava päätelmiin. Päästöille on ympäristöluvassa määrättävä päästöraja-arvot siten, että päätelmien päästötasoja ei ylitetä laitoksen normaaleissa toimintaolosuhteissa.

Saman pykälän 2 momentin mukaan jos päätelmissä ei ole ilmoitettu päästötasoja, luvassa on annettava tarpeelliset määräykset päätelmissä kuvattua parasta käyttökelpoista tekniikkaa vastaavan ympäristönsuojelun tason saavuttamiseksi. Jos päätelmissä ei ole kuvattu laitoksella käytettävää

tekniikkaa, parhaan käyttökelpoisen tekniikan arviointiin sovelletaan päästöraja-arvoja määrättäessä 53 §:ssä säädettyjä arviointiperusteita.

Ympäristönsuojelulain 80 §:n 1 momentin mukaan kun komissio on julkaissut päätöksen direktiivilaitoksen pääasiallista toimintaa koskevasta päätelmästä, laitoksen ympäristölupa on tarkistettava, jos se ei vastaa voimassa olevia päätelmiä ja tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä taikka jos luvassa on määräys 78 §:n mukaisista lievemmistä päästöraja-arvoista. Tarkistamisessa on otettava huomioon kaikki uudet ja ajan tasalle saatetut päätelmät, joita sovelletaan laitokseen ja jotka komissio on hyväksynyt sen jälkeen, kun lupa myönnettiin tai sitä viimeksi tarkistettiin tai sen tarkistamisen tarve arvioitiin.

Ympäristönsuojelulain 81 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomainen tarkistaa toiminnanharjoittajan hakemuksesta luvan 80 §:n 1 momentissa säädettyjen perusteiden mukaisesti ja määrää tarvittaessa 78 §:n mukaisten lievempien päästöraja-arvojen noudattamisesta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan luvassa voidaan toiminnanharjoittaja velvoittaa noudattamaan laitoksen pääasiallista toimintaa koskevia päätelmiä aikaisintaan neljän vuoden kuluttua siitä, kun komissio on julkaissut päätöksen päätelmästä, jollei hakija ole hakemuksessaan ilmoittanut noudattavansa tätä aikaisempaa ajankohtaa.

Ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentin mukaan toiminnanharjoittaja voi hakea ympäristöluvan muuttamista. Luvan muuttamista koskevaan toiminnanharjoittajan hakemukseen sovelletaan, mitä 39 §:ssä säädetään lupahakemuksesta.

Parhaan käyttökelpoisen tekniikan arvioinnissa käytettävät päätelmät

Euroopan komissio on 9.12.2020 julkaissut täytäntöönpanopäätöksen (EU) 2020/2009 teollisuuden päästöistä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/75/EU mukaisten parhaita käytettävissä olevia tekniikoita (BAT) koskevien päätelmien vahvistamisesta orgaanisia liuottimia käyttäviä pintakäsittelylaitoksia sekä kemikaaleilla tapahtuvaa puun ja puutuotteiden suojausta varten.

Päätelmän BAT 12 mukaan metallipakkausten pinnoitusta/maalausta ja painamista (vain DWI-tölkit) koskevaa parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa on tarkkailla halogenoitujen orgaanisten yhdisteiden (AOX) päästöjä ja fluoridipäästöjä (F⁻) veteen vähintään kerran kuukaudessa. Taulukon alakohdan 2 mukaan tarkkailutiheys voidaan vähentää yhteen kertaan kolmessa kuukaudessa, jos päästötason on osoitettu olevan riittävän vakaita.

Päätelmän BAT 21 taulukon 6 mukaan metallipakkausten pinnoitusta/maalausta ja painamista (vain DWI-tölkit) koskeva parhaan käytettävissä olevan tekniikan mukainen BAT-päästötason vaihteluväli

vastaanottavaan vesistöön johdettaville epäsuorille fluoridipäästöille (F⁻) on 2–25 mg/l.

Päätelmän BAT 27 taulukon 24 mukaan parhaan käytettävissä olevan tekniikan mukainen BAT-päästötason vaihteluväli metallipakkausten pinnoituksesta/maalauksesta ja painamisesta vapautuvien poistokaasujen sisältämille VOC-päästöille on 1–20 mg C/Nm³ (vuorokausikeskiarvo tai näytteenottojakson keskiarvo).

Asiassa saatu selvitys ja oikeudellinen arviointi

Toiminta ja sen sijainti

Ball Beverage Packaging Mäntsälä Oy:n alumiinitölkkitehdas sijaitsee Mäntsälän kunnassa Nummisen kylässä noin viisi kilometriä Mäntsälän asutuskeskuksesta lounaaseen kiinteistöllä 505-409-5-1609. Tehtaalla valmistetaan alumiinitölkkejä panimo- ja virvoitusjuomateollisuudelle. Tölkit valmistetaan alumiinilevystä, joka puristetaan muotoonsa ja käsitellään pesuaineilla, lakalla ja painoväreillä. Tehtaan tuotantomäärä on noin 3,5 miljoonaa tölkkiä päivässä ja 1,2 miljardia tölkkiä vuodessa.

Uudenmaan ELY-keskus on 12.7.2021 antamallaan päätöksellä (dnro UUDELY/6108/2015) määrännyt Ball Beverage Packaging Mäntsälä Oy:n jättämään aluehallintovirastolle hakemuksen Mäntsälän alumiinitölkkitehtaan ympäristöluvan tarkistamiseksi viimeistään 14.1.2022 ja myöhemmin antanut lisäaikaa hakemuksen jättämiseksi 31.3.2022 saakka. Ball Beverage Packaging Mäntsälä Oy on 31.3.2022 vireille tulleella hakemuksella hakenut ympäristöluvan tarkistamista orgaanisia liuottimia käyttäviä pintakäsittelylaitoksia sekä kemikaaleilla tapahtuvaa puun ja puutuotteiden suojausta varten annettujen parhaan käyttökelpoisen tekniikan päätelmien johdosta sekä hakenut muutosta yksittäisiin lupamääräyksiin 4, 6, 7, 13, 17, 32 ja 34.

Lupamääräys 6

Alumiinitölkkiä painatuksesta, lakkauksesta ja kuivauksesta aiheutuu haihtuvia orgaanisia yhdisteitä (VOC) sisältäviä niin sanottuja kuumia ja kylmiä päästöjä, jotka johdetaan regeneratiiviseen termiseen hapettimeen eli RTO-jälkipolttimeen ennen ulkoilmaan johtamista. Jälkipolttimeesta ilmaan johdettavia VOC-päästöjä ja RTO-polttimen erotusaste mitataan vuosittain. Vuosina 2016–2021 TVOC-pitoisuus on ollut 1–10 mg C/Nm³ ja jälkipolttimen erotusaste 98,7–99,7 %.

Hakija on esittänyt hakemuksessa lupamääräystä 6 muutettavaksi siten, että VOC-päästöille asetetaan BAT-päätelmien päästötason mukainen raja-arvo 20 mg C/Nm³ nykyisen raja-arvon 50 mg C/Nm³ sijaan. Hakija ei ole hakemuksessaan erikseen ilmoittanut ajankohtaa uuden raja-arvon noudattamiseksi. Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksessä 6 VOC-päästön raja-arvoksi on asetettu 20 mg C/Nm³ päätelmän BAT 27 taulukossa

24 esitetyn päästötason vaihteluvälin ylärajan mukaisesti. Uusi raja-arvo on asetettu tulemaan voimaan ilman siirtymäaikaa.

Valittaja on valituskirjelmässään vaatinut lupamääräyksen 6 muuttamista siten, että prosessista muodostuville haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöille asetettua raja-arvoa on noudatettava vasta siirtymäajan jälkeen. Ympäristönsuojelulain 81 §:n 2 momentissa on säädetty neljän vuoden siirtymäajasta BAT-päästötasojen noudattamiselle, jollei hakija ole hakemuksessaan ilmoittanut noudattavansa tätä aikaisempaa ajankohtaa. Alumiinitölkkitehtaan toimintaa koskevat uudet BAT-päätelmät on julkaistu 9.12.2020.

Edellä sanotun perusteella hallinto-oikeus hyväksyy valituksen lupamääräyksen 6 osalta ja muuttaa lupamääräystä siten, että lainvoimaisessa ympäristöluvassa määrättyä VOC-päästön raja-arvoa 50 mg C/Nm³ on noudatettava 9.12.2024 asti ja päätelmän BAT 27 taulukon 24 mukaista uutta raja-arvoa 20 mg C/Nm³ on noudatettava 10.12.2024 alkaen, eli neljän vuoden kuluttua BAT-päätelmien julkaisemisesta.

Lupamääräykset 14 ja 34

Tehtaalla muodostuu jätevesiä lähinnä tölkkien pesusta ja pesussa käytettävän deionisoitun veden vaihdosta sekä öljyisiä jätevesiä puristamista ja pesureista. Prosessissa muodostuvat jätevedet esikäsitellään laitoksen omassa jätevedenkäsittelylaitoksessa ennen johtamista kunnalliseen jätevesiviemäriin. Ball Beverage Packaging Mäntsälä Oy:llä on teollisuusjätevesisopimus Nivos Vesi ja Lämpö Oy:n kanssa ja siinä on sovittu muun muassa viemäriin johdettavan jäteveden raja-arvoista ja tarkkailusta.

Hakija on esittänyt hakemuksessa, että toiminnasta vesiin johdettaville epäsuorille päästöille ei sovellettaisi BAT-päästötasoja ja määrättäisi raja-arvoja, vaan niiden osalta sovellettaisiin teollisuusjätevesisopimuksen raja-arvoja.

Valituksenalaisessa päätöksessä lupamääräystä 14 on muutettu muun ohella asettamalla fluoridin pitoisuudelle raja-arvo 20 mg/l ja lisäämällä lupamääräykseen kolmas kappale, jonka ensimmäinen virke kuuluu seuraavasti: Pitoisuusraja-arvoja katsotaan noudatetun, jos kalenterivuoden aikana tarkkailusuunnitelman mukaisista vuorokauden mittaisista kokoomanäytteistä vähintään 80 % alittaa raja-arvon, eikä yksikään kokoomanäyte ylitä raja-arvoa yli 100 %:lla.

Valittaja on valituskirjelmässään vaatinut lupamääräyksen 14 muuttamista siten, että fluoridin raja-arvoksi asetetaan 25 mg/l BAT-päätelmien päästötason ylärajan mukaisesti ja että pitoisuusraja-arvojen noudattaminen tulisi tarkentaa koskemaan vain halogenoituja orgaanisia yhdisteitä, haihtuvia orgaanisia yhdisteitä ja fluoridia.

Lainvoimaisesta ympäristöluvasta käy ilmi, että teollisuusjätevesisopimuksen mukainen fluoridin raja-arvo on ollut 20 mg/l jo vuodesta 2012 lähtien.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 14 perustelujen mukaan fluoridin raja-arvo on asetettu teollisuusjätevesisopimusta vastaavalle tasolle. Asiassa saadun selvityksen mukaan fluoridin pitoisuus on ollut vuosina 2017–2021 keskimäärin 12–18 mg/l. Päätelmän BAT 21 taulukon 6 mukainen päästötason vaihteluväli vastaanottavaan vesistöön johdettaville epäsuorille fluoridipäästöille on 2–25 mg/l.

Hallinto-oikeus toteaa, että teollisuusjätevesisopimus on luonteeltaan yksityisoikeudellinen. Se voi sisältää ympäristöluvassa annettuja määräyksiä tiukempia tai lievempiä vaatimuksia. Sopimus ei kuitenkaan rajoita lupaviranomaisen toimivaltaa antaa ympäristöluvassa ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi, parhaan käyttökelpoisen tekniikan käytön varmistamiseksi ja selvilläolovelvollisuuden täyttämiseksi sopimuksesta poikkeavia määräyksiä. Julkisoikeudellinen valvonta kohdistuu kuitenkin pelkästään ympäristöluvassa annettuihin määräyksiin. Lupamääräys 14 on BAT-päätelmien mukainen, eikä sitä ole asiassa saatu selvitys ja valituksessa esitetyt vaatimukset ja niiden tueksi esitetyt perustelut huomioon ottaen syytä muuttaa fluoridin raja-arvon osalta.

Valituskirjelmässä esitetty vaatimus pitoisuusraja-arvojen noudattamista koskevan lupamääräyksen 14 kolmannen kappaleen muuttamisesta koskemaan vain halogenoituja orgaanisia yhdisteitä, haihtuvia orgaanisia yhdisteitä ja fluoridia hylätään. Hallinto-oikeus toteaa, että sanamuotoa koskevassa vaatimuksessa on kyse lupamääräyksen tulkinnasta ja sen noudattamisen valvonnasta vastaavat ensisijaisesti ympäristönsuojelulain mukaiset valvontaviranomaiset.

Valittaja on valituskirjelmässään vaatinut lupamääräyksen 34 muuttamista siten, että teollisuusjätevesisopimuksen mukaisten raja-arvojen tarkkailun tiheydestä sovitaan teollisuusjätevesisopimuksessa, eikä niistä tulisi määrätä ympäristölupapäätöksessä.

Valituksenalaisen päätöksen lupamääräyksen 34 perusteluissa on todettu, että määräykseen on lisätty päätelmän BAT 12 mukaiset tarkkailuvaatimukset, jotka ovat osittain päällekkäisiä teollisuusjätevesisopimuksen tarkkailun kanssa. Lisäksi perusteluissa on todettu, että määräyksellä on mahdollistettu myöhemmässä vaiheessa päätelmien mukainen tarkkailun harventaminen valvontaviranomaisen päätöksellä.

Päätelmän BAT 12 taulukon mukaan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa on tarkkailla muun muassa halogenoitujen orgaanisten yhdisteiden päästöjä ja fluoridipäästöjä veteen vähintään kerran kuukaudessa. Taulukon alakohdan 2 mukaan tarkkailutiheys voidaan vähentää yhteen kertaan kolmessa kuukaudessa, jos päästötasojen on osoitettu olevan riittävän vakaita.

Hallinto-oikeus katsoo, että lupamääräys 34 on tältä osin BAT-päätelmien mukainen, eikä sitä ole valituksessa esitetty vaatimus ja sen tueksi esitetyt perustelut huomioon ottaen syytä muuttaa. Selvyyden vuoksi hallinto-oikeus toteaa, että teollisuusjätevesisopimuksen mukaista tarkkailua voidaan muuttaa

sopimusosapuolien kesken. Muutoksista on kuitenkin ilmoitettava lupamääräyksen mukaisesti valvontaviranomaiselle.

Lupamääräys 17

Tehdasalueen hulevedet puretaan Mattilantien varrella kulkevaan ojaan. Valumavedet kulkeutuvat maaston muotojen ja kiinteistön lounais- ja luoteispuolelta kulkevien ojien kautta Mustijokeen, joka sijaitsee noin 800 metrin etäisyydellä. Hakemuksen mukaan tehdasalueen laskennalliset sadevesivirtaamat ovat noin 590 l/s. Alueella ei tehdä hulevesitarkkailua.

Kaikki piha-alueet on viemäröity sadevesiviemärein. Laitoksen pohjoispuolella olevan öljynerotuksen kautta johdetaan varstorakennuksen edustalla olevan lastauskentän hulevedet. Tehdasalueen sadevesiviemäreissä on yhteensä kolme sulkuventtiilikaihoa: yksi varstorakennuksen pohjoispuolella, toinen tukitoimintotilojen eteläsivustalla ja kolmas Mattilantien varressa tontin lounaispuolella. Pohjoispuolen kaivolla voidaan sulkea lastauskentän edustalta ja tehtaan itäpuolelta johdettavat hulevedet. Etelä- ja lounaissivustan kaivojen avulla voidaan sulkea hulevedet tukitoimintotilojen alueelta.

Kemikaalien ja polttoaineiden lastausalueisiin kuuluvat kiinteistön eteläpuolella 1) lakanpurku betonilaatan päällä, 2) lakanpurku, IBC-kontit, 3) vaarallisten jätteiden lastausalue (öljy-, lakka- ja kemikaalijäte), 4) kemikaalivaraston purku ja lastaus (hapot ja emäkset), 5) jätevesilaitoksen lastaus ja purku (öljyvesi ja lietekakku), 6) lime- ja bentoniitin purkupaikka sekä kiinteistön luoteispuolella 7) sprinkleripumppujen maanalaisten säiliöiden täyttöpaikka, varavoimadieselsäiliön täyttö. Kaikki purku- ja lastaustapahtumat ovat valvottuja ja mukana on aina tehtaan henkilökuntaa.

Kiinteistön eteläpuolella on sammutusvesille suunniteltu keräyskouru ja maanalainen 110 m³ allas, jotka ovat yhteensä noin 144 m³. Jos lastausalueilla 1–6 tapahtuisi kemikaalivuoto, voisivat kemikaalit kulkeutua eteläpuolella olevaan keruukanaaliin. Kemikaalien pääsy maastoon on tällöin mahdollista estää etelä- ja lounaissivustan sulkuventtiilien avulla. Lastausalueelta 7 kemikaalien kulkeutuminen hulevesiin on mahdollista poikkeustilanteessa. Hakemuksessa on todettu, että toiminnanharjoittaja selvittää vuoden 2022 aikana tarvetta lisätä öljynerotuskaivo kiinteistön länsipuolelle kiinteistön ja Mattilantien väliin.

Tehtaassa ei ole lattiakaivoja. Kaikki sisätilojen lattiat, keruukanaalit ja vuotoaltaat on pinnoitettu veden ja kemikaalien pitäviksi. Vuotoaltaista vedet ja kemikaalit pumpataan omiin varastosäiliöihin (esimerkiksi öljyt ja kemikaalit IBC-kontteihin). Vuotoaltaat eivät ole suoraan yhteydessä viemärikaivoihin tai kunnalliseen jätevesiverkostoon, joten sulkuventtiileitä ei ole.

Lainvoimaisen päätöksen lupamääräyksen 17 mukaan tuotteiden lastausalueelta ja kemikaalien käsittelyalueelta kertyvät hulevedet on ohjattava erillisten suljettavien tarkastus- ja öljynerotuskaivojen kautta. Hakija on

esittänyt hakemuksessa lupamääräystä 17 muutettavaksi siten, että nykyinen kiinteistön pohjoissivulla rekkojen lastauslaiturilla sijaitseva öljynerotuskaivo on riittävä.

Aluehallintovirasto ei ole valituksenalaisessa päätöksessä hyväksynyt hakijan lupamääräyksen 17 muutosesitystä öljynerotuskaivoja koskevien vaatimusten lieventämisestä. Päätöksen perustelujen mukaan määräys on tarpeellinen ympäristön, erityisesti maaperän ja pohjaveden sekä pintavesien, pilaantumisen ehkäisemiseksi. Perusteluiden mukaan öljynerotuskaivo on tarpeen kemikaalien ja jätteiden purku- ja lastausalueilta mahdollisten kemikaalien ja ajoneuvojen vuototilanteiden varalta. Lisäksi perusteluissa on todettu, että hakijan on keskusteltava valvontaviranomaisen kanssa kohtuullisesta aikataulusta saattaa toiminta määräyksen mukaiseen tilaan.

Valittaja on valituskirjelmässään vaatinut lupamääräyksen 17 muuttamista öljynerotuskaivoja koskevan vaatimuksen osalta siten, että se koskee vain kemikaalien ja ympäristölle vaarallisten aineiden lastaus- ja purkualueita. Valituskirjelmän mukaan valittaja on lisäämässä uuden alueen tehtaan lounais- ja eteläsivulta uuden öljynerotusjärjestelmän piiriin vuosien 2023–2024 aikana. Aluehallintovirasto on todennut valituksesta antamassaan lausunnossa muun ohella, että hallinto-oikeudelle tehty muutosesitys vastaa aluehallintoviraston päätöksen perusteluja.

Hallinto-oikeus toteaa, että lupamääräys 17 on ollut voimassa samansisältöisenä jo vuonna 2012 myönnetystä ympäristöluvasta lähtien. Yhtiö on hakemuksessaan hakenut lupamääräyksen 17 muuttamista ympäristönsuojelulain 89 §:n 1 momentin perusteella. Asiassa on hallinto-oikeudessa tältä osin ratkaistavana, olisiko aluehallintoviraston tullut muuttaa lupamääräystä hakemuksessa esitettyjen selvitysten perusteella. Hallinto-oikeus katsoo, että lainvoimaisessa päätöksessä asetetun lupamääräyksen muuttamiseksi on esitettävä vahvat perusteet. Hakemuksessa esitettyjen perusteiden ei voida katsoa olleen riittävät lupamääräyksen muuttamiseksi. Aluehallintovirasto on näin ollen voinut olla muuttamatta lupamääräystä hakemuksen johdosta. Lisäksi valituskirjelmässä on esitetty merkityksellistä lisäselvitystä suunnitelluista muutoksista öljynerotusjärjestelmään ja hakemuksessa esitettyä laajemman alueen varustamisesta öljynerotuskaivolla. Valituskirjelmässä hallinto-oikeudelle esitetty vaatimus lupamääräyksen 17 muuttamiseksi on myös eri kuin aluehallintovirastolle toimitetussa hakemuksessa lupamääräykseen 17 haettu muutos. Edellä sanottu huomioon ottaen hallinto-oikeus ei ota ensiasteena tutkittavaksi, onko valituskirjelmässä esitetty selvitys riittävä lupamääräyksen muuttamiseksi vaaditulla tavalla.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Mäntsälän kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli **viimeistään 11.7.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Hanna Nieminen-Finne ja Tanja Fagerhed, luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Sauli Viitasaari ja tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Anni Hälikkä. Asian on esitellyt Anni Hälikkä.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta	Ball Beverage Packaging Mäntsälä Oy
Jäljennös maksutta	Mäntsälän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen
	Mäntsälän kunnan terveydensuojeluviranomainen
	Mäntsälän kunnanhallitus
	Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus / Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue
	Etelä-Suomen aluehallintovirasto / Ympäristölupavastuualue
	Nivos Vesi ja Lämpö Oy
	Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeätä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaan-
nista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>